

Möjligheter till ökad samlokalisering av idrott- och kulturverksamheter

Svar på uppdrag i Göteborgs Stads budget 2025

2026-03-02

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Rapportens disposition	3
1.2	Syfte och frågeställning	4
1.3	Definitioner och avgränsningar	4
2	Ökad social hållbarhet genom samlokalisering	8
2.1	Utgångspunkt i folkhälsoarbetet	8
2.2	Gemensamt identifierade nyttor med samlokalisering	9
3	Resultat del 1: Kunskapsinsamling.....	11
3.1	Samlokaliserade idrottsanläggningar.....	11
3.2	Lärdomar från idrotts- och föreningsförvaltningens samlokaliserade verksamheter	12
3.3	Utblick mot andra kommuner	16
4	Resultat del 2: Lokalbehovsplaner	19
4.1	Generellt behov från kulturförvaltningen	19
4.2	Generell potential i anläggningar som idrotts- och föreningsförvaltningen planerar	20
4.3	Samverkan kring lokalbehovsplaner	20
5	Resultat del 3: Möjliga pilotprojekt.....	21
5.1	Dialogmöte om möjliga pilotprojekt	21
6	Analys och slutsatser.....	23
6.1	Förståelse för varandras förutsättningar och behov möjliggör matchning av lokalbehov	23
6.2	Fokus på gemensamma målgrupper	23
6.3	Styrning och arbetssätt som möjliggör.....	24
6.4	Breddad samverkan	25
7	Referenser.....	26

1 Inledning

I Göteborgs Stads budget för år 2025 fick idrotts- och föreningsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att ”utreda hur samlokaliseringen av idrott- och kulturverksamheter kan öka där det bedöms lämpligt ur verksamhetssynpunkt.”

Den här rapporten redovisar genomförandet av uppdraget och dess slutsatser. Uppdraget har letts av idrotts- och föreningsförvaltningen och har genomförts av en arbetsgrupp med representanter från idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen. Uppdragets ramar har tagits fram gemensamt av förvaltningarna och har förankrats med berörda chefer och med idrotts- och föreningsnämnden samt kulturnämndens presidium.

Uppföljning av detta uppdrag görs inom ramen för ordinarie processer inom respektive förvaltning.

Kort om kulturnämnden

Kulturnämnden har i uppdrag att driva och samordna stadens kulturstrategiska arbete, stödja och främja konsten i dess olika former och konstnärernas villkor i staden. I detta ingår att bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd, bidra till utvecklingen av kulturvärden i stadsutvecklingen samt aktivt bidra i den strategiska stadsplaneringen (Reglemente för kulturnämnden).

Kort om idrotts- och föreningsnämnden

Idrotts- och föreningsnämnden har i uppdrag att genom sin verksamhet skapa goda förutsättningar för stadens invånare att kunna idrotta, ha en aktiv fritid samt främja folkhälsa. I detta ingår att stödja stadens föreningsliv, besluta om föreningsbidrag till föreningslivet om det inte åligger annan nämnd, förvalta och utveckla idrotts-, bad och motionsanläggningar med tillhörande aktivitetsytor, samt genomföra ny- och ombyggnation av egna anläggningar (Reglemente för idrotts- och föreningsnämnden).

1.1 Rapportens disposition

Rapporten inleds med en beskrivning av uppdragets ramar, följt av en genomgång av gemensamma nyttor med samlokalisering som förvaltningarna har identifierat. Därefter redovisas resultatet från arbetet i tre delar, utifrån uppdragets tre fokusområden, som vi valt att kalla *kunskapsinsamling*, *lokalbehovsplaner* och *möjliga pilotprojekt*. Rapporten avslutas med en sammanfattande analys och slutsatser.

1. Kunskapsinsamling

2. Lokalbehovsplaner

3. Möjliga pilotprojekt

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med uppdraget är att tillsammans med kulturförvaltningen se över hur förutsättningarna för samlokalisering av idrott och kultur kan förbättras utifrån respektive förvaltnings uppdrag. Följande frågeställning har varit vägledande i genomförandet av uppdraget:

Hur kan vi öka samlokalisering av idrotts- och kulturverksamheter samtidigt som vi förhåller oss till stadens befintliga processer och vad som är praktiskt möjligt?

1.3 Definitioner och avgränsningar

1.3.1 Samlokalisering och samnyttjan

Samlokalisering och samnyttjande definieras enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler. Enligt riktlinjen innebär *samlokalisering* att en eller flera av stadens olika kommunala verksamheter placeras i nära relation till varandra. *Samnyttjan* innebär att flera olika aktiviteter och funktioner genomförs på samma plats, samtidigt eller vid olika tillfällen på dagen.

Redan idag ställer riktlinjen krav på att beakta möjligheten till samlokalisering och samnyttjande vid planering, tillskapande och anpassning av kommunala verksamhetslokaler. Riktlinjen omfattar såväl stadsutveckling som utveckling av befintliga byggnader och utemiljöer. Riktlinjen anger att stadens nämnder och bolag alltid ska överväga om samlokalisering eller samnyttjande kan vara ett sätt att ge bättre förutsättningar att tillskapa rätt dimensionerade och lokaliserade lokaler och utemiljöer som är ekologiskt- socialt- och ekonomiskt hållbara.

Både samlokalisering och samnyttjan i fokus

Detta uppdrag är inte avgränsat till samlokalisering utan fokuserar också på hur samnyttjande kan öka i befintliga lokaler. I uppdraget inkluderas både samlokalisering och samnyttjande på längre sikt vid tillskapande och planering av nya lokaler, och på kortare sikt vid anpassning och utveckling av befintliga lokaler.

1.3.2 Verksamhetslokaler i fokus för uppdraget

Idrotts- och föreningsnämnden har i sitt uppdrag att genomföra om- och nybyggnation av egna anläggningar och att förvalta och utveckla idrotts-, bad- och motionsanläggningar med tillhörande aktivitetsytor samt markområden som inte anförtrots annan nämnd eller bolag. Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar också för upplåtelse av egna anläggningar, exempelvis till samlingslokaler till nämnder, föreningslivet och enskilda.

Kulturnämnden hyr lokaler av externa fastighetsägare, kommunala bolag och stadsfastighetsnämnden. Kulturnämnden hanterar drygt 50 hyres- och nyttjanderättsavtal, vilket totalt innefattar en inhyrd yta på cirka 90 000 kvm, med

Higab som den enskilt största fastighetsägaren (Kulturnämndens lokalbehovsplan 2025).

Med bakgrund av skillnaderna i förvaltningarnas uppdrag kring sina verksamhetslokaler har detta uppdrag haft ett fokus på hur samlokalisering kan öka genom att inrymma fler kulturfunktioner i idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningar.

1.3.3 Verksamheter i fokus för uppdraget

Bibliotek och kulturhus

Bland kulturförvaltningens verksamhetsområden har uppdraget fokuserat på bibliotek och kulturhus. Här ingår stadens kulturhus, samtliga folkbibliotek inklusive Stadsbiblioteket, servicestationer och två eldrivna bokbussar.

Bibliotek och kulturhus bidrar till en levande blandstad i den centrala staden och är i bostadsområden ofta de enda mötesplatserna som är öppna för alla. Detta gör att läge, synlighet samt generösa öppettider är avgörande för bibliotekens möjlighet att uppfylla sina uppdrag (Kulturnämndens lokalbehovsplan 2025).

Arbetsgruppen har inom uppdraget särskilt fokuserat på flexibla biblioteksfunktioner såsom servicestationer, bokbussar och bokcyklar. Servicestationer är obemannade biblioteksservicestationer som används som ett komplement till fysiska besök på folkbibliotek eller av användare som i huvudsak nyttjar det digitala biblioteket. Användaren kan hämta reserverade lån och lämna tillbaka lånad media. Eftersom ytan kan vara mycket begränsad finns möjlighet att inrymma den i en annan lämplig verksamhet. Exempelvis har kulturförvaltningen idag en servicestation i entrén till Kärra simhall, genom ett nyttjandeavtal med idrotts- och föreningsförvaltningen.

Förvaltning och utveckling av idrottsanläggningar samt friskvård

Genom att idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för sina egna verksamhetslokaler, har arbetsgruppen i huvudsak fokuserat på ökad samlokalisering genom att inrymma fler kulturfunktioner i idrotts- och föreningsförvaltningens idrottsanläggningar. Uppdraget har inte begränsats till en viss typ av idrottsanläggning utan har sett över möjligheterna till att inrymma kulturfunktioner i idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningar i bred bemärkelse.

Verksamheter för gemensamma målgrupper

En betydande del av uppdraget har också handlat om att hitta synergier och gemensamma nämnare bland aktiviteter i befintliga anläggningar. Båda förvaltningarna genomför aktiviteter i egen regi, i syfte att sänka trösklarna för att uppleva kultur, att motionera, och i förlängningen skapa en meningsfull och aktiv fritid för fler. Det kan handla om högläsning, bokcirklar, dans eller enklare gruppträningspass. Gemensamt för förvaltningarna är att dessa aktiviteter har ett jämlikhets- och folkhälsoperspektiv där vi vill nå grupper som möter hinder för

en aktiv och meningsfull fritid. Organisatoriskt har fokuset för uppdraget varit idrotts- och föreningsförvaltningens verksamhet inom enheten för motion och friskvård och kulturförvaltningens verksamhet i bibliotek och kulturhus.

Uppdraget är i huvudsak avgränsat till aktiviteter som förvaltningarna genomför i egen regi. För det fortsatta arbetet är dock koppling till civilsamhället och det fria kulturlivet ett viktigt perspektiv. Förenings- och kulturlivet är centrala aktörer i att aktivera göteborgarna i olika idrotts- och kulturverksamheter.

1.3.4 Målgrupper i fokus för uppdraget

Uppdragets primära målgrupper är barn och unga, personer över 65 samt föräldrar eller andra viktiga vuxna till barn.

1.3.5 Angränsande verksamheter inom andra nämnders uppdrag

Då uppdraget som redovisas i denna rapport har tilldelats kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen ligger fokus främst på verksamheter som våra respektive förvaltningar har rådighet över. Dock finns det flera kultur- och idrottsverksamheter som angränsar till uppdraget men som ligger inom andra nämnders uppdrag, nämligen:

- Kulturskola och skolbibliotek inom grundskolenämndens uppdrag.
- Uppdrag för stadens fyra regionala socialnämnder att för respektive stadsområde ansvara för fritidsverksamhet.
- Nämnden för funktionsstöds uppdrag kring olika insatser för personer med funktionsnedsättning som skapar rörelse och sociala mötesplatser.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämndens uppdrag kring verksamheter som involverar rörelse och umgänge för seniorer.
- Arbetssättet Skola som arena som koordineras av socialförvaltningarna och grundskoleförvaltningen.

1.3.6 Koppling till stadens program

Några av stadens gemensamma program har särskild koppling till uppdraget.

Göteborgs stads idrottsprogram 2023–2030 ska bidra till ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030 har det övergripande målet att skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska.

Göteborgs Stads kulturprogram och *Göteborgs Stads plan för kulturprogrammet 2023–2026* där en av insatserna handlar om att stärka samverkan för att fler ska uppleva och vara delaktiga i kulturlivet. Fler invånare ska känna sig välkomna och förväntade i kulturverksamheter, under hela sina liv, oavsett förutsättningar.

1.3.7 Barnrättsperspektivet i hållbar omställning

Idrotts- och föreningsförvaltningen har inom förvaltningens arbete med uppdraget deltagit i samverkansforumet *Mötesplats hållbar omställning*, ett forum under ledning av stadsledningskontorets samordningsfunktion för Agenda 2030. Flera förvaltningar deltog i forumet med olika praktikfall kring hållbarhetsrelaterat arbete från verksamheterna och fick genom forumet vägledning och metodstöd i hur barnrättsperspektivet kan stärkas i arbetet för hållbar omställning. Deltagande i forumet har bidragit med inspel till detta uppdrag såväl som till förvaltningens uppdrag i allmänhet, om vikten att beakta barns perspektiv, genomföra barnkonsekvensanalyser samt involvera barns behov och önskemål.

2 Samlokalisering och effekter på social hållbarhet

Vid förankring i ett tidigt skede med idrotts- och föreningsnämndens presidium framkom önskemål om ett fokus på sociala aspekter med samlokalisering och ett särskilt fokus på gruppen barn och unga. Presidiet efterfrågade ett fokus på hur förvaltningarna kan skapa gemensamma platser där barn och ungdomar från områden med olika socioekonomiska förutsättningar kan mötas, där samlokalisering ses som ett verktyg för att skapa sociala mötesplatser och motverka segregation.

Även om den sociala hållbarhetsdimensionen ligger i fokus för uppdraget finns också nyttor för ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Idrotts- och föreningsförvaltningens senaste omvärldsanalys konstaterar att samlokalisering blir allt viktigare i en växande stad där tillgången på mark är begränsad. Att ta tillfälliga och outnyttjade ytor i bruk kan skapa nya rörelseytor som både är flexibla och kostnadseffektiva (Idrotts- och föreningsförvaltningen, 2025). Ett mer effektivt resursutnyttjande minskar även behov av nybyggnation, som i sin tur medför ett minskat klimatavtryck.

2.1 Utgångspunkt i folkhälsoperspektivet

För att analyser kommunala verksamheters effekt för en socialt hållbar utveckling, är folkhälsoperspektivet centralt. Tillsammans med flera av stadens nämnder har idrotts- och föreningsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att vara en aktiv part i kommungemensamma frågor, däribland folkhälsoarbete. Det övergripande målet för folkhälsopolitiken i Sverige är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Det samlade hälsoläget i en befolkning beror på en rad olika faktorer och kan ses som resultatet av ett samspel mellan individ och samhälle. Den nationella folkhälsopolitiken omfattar åtta målområden av särskild vikt för att nå det övergripande målet om en god och jämlik hälsa (Folkhälsomyndigheten, 2025a). Deltagande i olika former av kultur och idrott är viktiga byggstenar för en god och jämlik hälsa i befolkningen, genom att främja goda levnadsvanor, delaktighet och sociala möten genom hela livet.

Figur 1: Folkhälsopolitikens åtta målområden. Folkhälsomyndigheten,

2.2 Gemensamma nyttor med samlokalisering inom den sociala hållbarhetsdimensionen

Vid uppstarten av uppdraget identifierade idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen gemensamma nyttor av samlokalisering för social hållbarhet, utifrån respektive förvaltnings uppdrag.

- *Skapa fler sociala mötesplatser och minska stillasittande.*
- *Erbjuda fler upplevelser och skapa delaktighet.*

2.2.1 Skapa fler sociala mötesplatser och minska stillasittande

Idrottande främjar folkhälsan genom att skapa rörelse och fysisk aktivitet genom hela livet. Fysisk aktivitet bidrar i sin tur till att förebygga sjukdomar och har positiva samhällsekonomiska effekter (Folkhälsomyndigheten, 2025b). Att idrotta tillsammans med andra är även hälsofrämjande som en social aktivitet och här kan idrotten skapa sociala mötesplatser. Resultatet från en litteraturoversikt från Folkhälsomyndigheten tyder på att olika former av kulturaktiviteter, som sång och musik, skapande konst och bildkonst, dans samt teater och drama, också har positiva effekter för hälsa och välbefinnande. Andra kulturformer såsom läsande, skrivande, film, fotografering och arkitektur är mer utforskat. Forskningen belyser vikten av att ta hänsyn till målgruppens behov och intressen i utformningen av aktiviteter för att den ska kännas meningsfull och få effekt (Folkhälsomyndigheten, 2024).

2.2.2 Erbjuder fler upplevelser och skapa delaktighet

Tillgången till platser för fritid och kultur, såsom platser för rekreation, föreningsliv och bibliotek, har betydelse för jämlika livsvillkor (Göteborgs Stads jämlikhetsrapport, 2023b). Utöver avståndet till platsen, är det många parametrar som påverkar huruvida tillgången till stadens resurser är jämlik. Det kan handla om möjligheter att ta sig till och från platsen, en specifik anläggnings funktion och utbud eller möjligheten att delta i det lokala föreningslivet (ibid). Genom att öka såväl tillgång som tillgänglighet till platserna kan människor erbjudas fler upplevelser och möjligheter till delaktighet. Exempelvis ger föreningsidrotten som folkrörelse människor möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet (Göteborgs Stads idrottsprogram 2023–2030).

2.2.3 Jämlik tillgång till platser för rörelse och delaktighet

Undersökningar tyder på att det finns strukturella skillnader mellan grupper i förutsättningar för deltagande i idrott, inom och utanför en förening. Undersökningen *Barn och ungas fritidsvanor* i Göteborg visar exempelvis att fler pojkar än flickor är medlemmar i en förening på fritiden, samt fler unga som bor i områden med god socioekonomi och färre i socioekonomiskt svagare områden (Göteborgs Stad, 2025). Göteborgs stads idrottsprogram lyfter också variationer i föreningsdeltagande mellan olika geografiska områden, med ett lägre

deltagande i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar. Programmet pekar också på en utbredd fysisk inaktivitet bland framför allt äldre och personer med funktionsnedsättning. Många hbtqi-personer upplever därtill hinder i idrottandet (Göteborgs Stads idrottsprogram 2023–2030).

Att läsa regelbundet eller besöka ett bibliotek är däremot vanligare bland flickor och kvinnor än bland pojkar och män. Andelen biblioteksbesökare och unga läsare är högre bland personer från områden med sämre socioekonomiska förutsättningar jämfört med personer från områden med god socioekonomi. Vidare är andelen biblioteksbesökare högre bland utrikes födda personer och personer med annat modersmål än svenska, jämfört med inrikes födda personer med svenska som modersmål (MUCF, 2023; Söderholm m.fl., 2024; Wallin m.fl., 2025).

Sammantaget belyser dessa mönster att för att samlokaliseringsinitiativ ska bidra till nytta inom den sociala hållbarhetsdimensionen, behöver jämlikhetsperspektivet vara integrerat i utformning och genomförande. Särskilt viktiga grupper att nå är de som i högre utsträckning än andra upplever hinder att ta del av i fritidsaktiviteter, såsom unga boende i områden med socioekonomiska utmaningar eller som har en funktionsnedsättning.

3 Resultat del 1: Kunskapsinsamling

Detta kapitel ger några exempel på befintliga anläggningar med samlokalisering av idrotts- och kulturverksamheter i staden. Kapitlet ger också en fördjupad bild av två av idrotts- och föreningsförvaltningens samlokaliserade anläggningar där vi haft dialogmöten med representanter från verksamheterna. Avslutningsvis ges några goda exempel från andra kommuner.

3.1 Samlokaliserade idrottsanläggningar

Idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningar med samlokaliserad kulturverksamhet

- Frölunda kulturhus med bad- och sporthallar
- Kärra simhall med servicestation
- Lärjehallen
- Lundby skolans sporthall

3.1.1 Frölunda kulturhus, bad och sporthallar

Frölunda kulturhus och Frölundabadet ligger vid Frölunda Torg i stadsdelsområde sydväst. I kulturhuset finns bibliotek, utställningshall, biograf, lokaler för teater, musik och dans, konferensrum och verkstäder. Intill kulturhuset finns Frölundabadet som just nu renoveras och förväntas öppna igen år 2027. Det finns också bokningsbara sporthallar i anslutning till kulturhuset.

3.1.2 Kärra simhall

I Kärra simhall, som förvaltas av idrotts- och föreningsförvaltningen, finns samlokaliserad verksamhet i form av en service-station för biblioteksutlåning. Servicestationen är obemannad, med självservice för att hämta ut beställning på böcker samt lämna tillbaka utlånade böcker. Kulturförvaltningen har tillgång till ytan genom en överenskommelse med idrotts- och föreningsförvaltningen.

3.1.3 Lärjehallen

Lärjehallen är en sporthall som ägs av idrotts- och föreningsförvaltningen och ligger i Hjällbo i stadsområde Nordost. Lärjehallen är placerad bredvid en grundskola och en anpassad grundskola med plats för totalt 700 elever (förskoleklass till årskurs 9 samt elever i anpassad grundskola i årskurs 7–9).

Intill skolbyggnaden finns Lärjehallen med verksamheter för idrott och kultur. I hallen finns en idrottshall som på dagtid används för skolidrott. Utanför skoltid är hallen bokningsbar för idrottsföreningar. I Lärjehallen finns också musiksalar, danssal, musikstudio, café samt black-box för föreställningar. Lokalerna nyttjas primärt av grundskoleförvaltningens verksamheter inom kulturskola och

musiklektioner. Intill Lärjehallen ligger också Bläsebovallen där det finns en konstgräsplan för 11-mannaspel.

I Lärjehallen har förvaltningen två olika kommuninterna avtal med grundskoleförvaltningen. Det ena avser kulturskolans lokaler och det andra avtalet avser skolidrott (skolavtal). Kulturskolans lokaler nyttjas bara av dem. Skolavtalet avser idrottshall, omklädningsrum, förråd, lärarrum mellan kl. 8-17 på undervisningsdagar. Skolavtalet omfattar ej lov- och studiedagar.

3.1.4 Lundbyskolans sporthall

Lundbyskolans sporthall är en samlokaliserad grundskola och sporthall i Lundby inom stadsdelsområde Hisingen. I lokalerna bedrivs dagtid grundskola årskurs 7–9 och anpassad grundskola, med skolidrott i sporthallen. Högstadieskolan har idag cirka 440 elever. Under skoltid finns också skolbibliotek, och i lokalerna bedrivs kommunal och ideell uppsökande verksamhet.

På kvällarna finns föreningsidrott och kulturskola i lokalerna. På kvällstid bedrivs också läxhjälp och modersmålsundervisning samt aktiviteter inom Skola som arena. Intill skolbyggnaden finns en renoverad 1950-tals aula med plats för totalt 800 åskådare, kulturevenemang och andra sammankomster.

För Lundbyskolans sporthall har idrotts- och föreningsförvaltningen ett kommuninternt avtal gällande skolidrott (skolavtal). Avtalet avser idrottshall, omklädningsrum, förråd och lärarrum mellan klockan 8.00-17.00 på undervisningsdagar. Avtalet omfattar ej lov- och studiedagar.

3.2 Lärdomar från idrotts- och föreningsförvaltningens samlokaliserade verksamheter

För att få en fördjupad bild av de praktiska erfarenheterna av att vara samlokaliserad med en annan förvaltning, genomfördes dialogmöten med representanter från verksamheterna i Lärjehallen och Lundbyskolan. Erfarenheter har också hämtats från dialog med idrotts- och föreningsförvaltningens teamledare för verksamheterna.

På mötet i Lundbyskolan deltog intendent för grundskolan, vaktmästare för grundskolan, koordinator för kulturskolan, idrottsarbetare från idrotts- och föreningsförvaltningen samt koordinator för Skola som Arena.

På mötet i Lärjehallen deltog biträdande rektor för grundskolan årskurs f-6, idrottslärare årskurs f-6 och högstadiet, samt idrottsarbetare från idrotts- och föreningsförvaltningen.

3.2.1 Anläggningarnas utformning

I Lärjehallen ligger skolbyggnaden i en separat byggnad. Kulturskolan ligger samma byggnad som idrottshallen. När hallen byggdes var tanken att dela entré

mellan kulturskola och idrottshall. Efterhand skapades dock en separat ingång till kulturskolans lokaler för att underlätta för verksamheterna. Lärjehallen bemannas av idrotts- och föreningsförvaltningen både dagtid och kvällstid och förvaltningen styr därmed inflödet i huvudentrén.

Lundbyskolan ligger i samma byggnad som sporthallen, och har andra typer av inpasseringssystem till följd av att hela byggnaden delas mellan flera verksamheter. Inpassering styrs av personliga låstagg. Då förvaltningarnas utrymmen inuti hallen har olika låssystem behövs separata låstagg för behörighet till olika verksamheter.

3.2.2 Samarbetsformer för samlokaliseringen

I Lundbyskolan finns två huvudsakliga samverkansgrupper under det gemensamma namnet *Knutengruppen*. Grupperna startades upp på initiativ av skolans rektor. Det finns en ledningsgrupp med chefer samt en operativ arbetsgrupp. Grupperna har representanter från idrotts- och föreningsförvaltningen, grundskoleverksamheten och kulturskolan och har möte cirka en gång per månad. Målet med grupperna att lära känna varandra för att göra det lättare att samarbeta. Utöver knutengruppen har idrotts- och föreningsförvaltningen även brukarråd med idrottsföreningarna som är verksamma i Lundbyskolans sporthall.

För verksamheten i Lärje är den huvudsakliga samarbetsformen *Brukarrådet* som sammankallas av idrotts- och föreningsförvaltningen cirka en gång i halvåret, för att diskutera gemensamma frågor. De som bjuds in till brukarrådet är representanter för verksamheterna i Lärjehallen, grundskoleförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen och föreningar.

3.2.3 Verksamheternas medskick

Relations- och trygghetsskapande en viktig del av det dagliga arbetet

Vid båda mötena lyftes exempel på relations- och trygghetsskapande som en del av det dagliga arbetet. Exempelvis bedriver flera aktörer uppsökande och relationsskapande arbete på Lundbyskolan, såsom kommunens fältassistenter, ungdomshandledare från en fritidsgård i området, svenska kyrkan och polisen. Syftet är att skapa en relation och att ungdomarna ska känna sig sedda och välkomna till deras respektive verksamheter.

På Lärjeskolan jobbar man utifrån arbetssättet PALS för positiv beteendeförändring (PALS är en evidensbaserad metodik) som används från att eleverna kommer in i hallen. Även om det inte är uttalat så arbetar idrotts- och föreningsförvaltningens anställda med en liknande inställning mot eleverna. Ett medskick från Lärjeskolan är att mänskliga relationer är viktiga i samlokalisering. Personal med positivt bemötande och kunskap är viktig, för att verksamheten ska fungera. I Lärje är det en tillgång att idrotts- och föreningsförvaltningens personal är så hjälpsamma.

Efterfrågan på fler aktiviteter i idrottshallen utanför schemalagd idrott

Representanter för Lärjeskolan efterfrågar att kunna använda idrottshallen i högre utsträckning utanför skolavtalets ramar, exempelvis till verksamhet under lov, efter skoltid till klockan 18 samt vid planering inför terminsstart. Idrotts- och föreningsförvaltningen hänvisar till möjligheten finns att boka hallen genom förvaltningens bokningssystem.

Risk att logistikfrågor tar fokus från verksamhetsfrågor

På Lundbyskolan styrs behörigheten genom personliga taggar. Olika taggar gäller för elevernas behörighet till grundskolan, till kulturskolan och till andra verksamheter i lokalerna. Att förvaltningarna har olika nyckelsystem upplevs som en svårighet och kan vara ett hinder i den dagliga verksamheten. Bland annat kan deltagare i Skola som arena behöva flera olika taggar för att ta sig in på rätt ställe. Att skolan är låst medför också svårigheter. Skola som arenas ska öppna upp för barn som är boende i området men idag är det främst de som redan går på skolan som deltar i Skola som arenas verksamheter. Även de som driver läxhjälp och modersmålsundervisning, behöver komma ner i entrén för att hämta eleverna.

Representanterna för Lärjeskolan lyfter att skolan vill ha egna förvaringsutrymmen som de kan låsa, både i idrottshallen och i andra utrymmen för att inte riskera att utrustning försvinner.

Delat ansvar för entré blir ofta en säkerhetsfråga

En svårighet med samlokaliseringen på Lundbyskolan handlar om bemanning av gemensamma utrymmen. Entrén är ett delat ansvar mellan verksamheterna, och blir ofta en säkerhetsfråga. Ursprungsidén när skolan ritades var att idrotts- och föreningsförvaltningen skulle bemanna entrén, dock startar idrotts- och föreningsförvaltningens verksamheter först på eftermiddagen vid klockan 16.30. Dagtid har skolan fritidsledare i entrén men dessa har svårt att ha tillräcklig bemanning. Detta medför att verksamheten upplevs bli stängd i stället för att bli den öppna mötesplats som var tänkt.

Det delade värdskapet vid entrén blir särskilt svårt vid tidpunkten då skolan slutar och övriga verksamheter som kulturskola och föreningsidrott startar. Då finns risk att fel personer kommer in i huset. Kulturskolan och Skola som arena har ingen personal som kan agera värd kvällstid. Här ser verksamheterna behov av att samarbeta bättre kring svårigheterna kopplat till "bryggan" mellan att skolan slutar och föreningar och kulturskola börjar.

Viktigt att tänka in behörighetsstyrning och flöden vid utformning

I Lärjehallen ligger sporthall och skola i separata byggnader, och öppettiderna till Lärjehallen styrs av idrotts- och föreningsförvaltningen som har personal på plats alla dagar från morgon till sen kväll. Kulturskolan som delar byggnad med sporthallen har en egen del av byggnaden med en separat ingång. Det finns både fördelar och nackdelar med att respektive part har egna delar av lokalerna. Utifrån ett säkerhetsperspektiv kan det vara en fördel men att ha fler gemensamma utrymmen skulle potentiellt kunna underlätta kommunikationen.

Ett medskick från verksamheterna är att i ett tidigt skede vid nybyggnation planera för larmzoner, låssystem och annat som rör säkerhet och behörighetsstyrning i byggnaden. Vid utformning av en samlokaliserad byggnad är det också viktigt att tänka in stadens organisation och personella resurser i förhållande till praktisk utformning med behörigheter och låssystem. Erfarenheter visar att fungerande flöden i byggnaden är en förutsättning för att samlokaliseringen ska bli lyckad.

Sociala mötesplatser i anläggningarna är viktiga men kräver arbete

Ett medskick från Lundbyskolan är att när staden bygger lokaler för samlokalisering med öppna ytor, behöver man räkna på hur "mellanrummen" ska bemannas och skötas. I Lundbyskolan finns ett atrium i anslutning till entrén, en stor yta där verksamheterna i huset ser behov av att fylla med aktiviteter för att bli mer av en social mötesplats. Samtal pågår exempelvis om att anordna gemensamma aktiviteter under en prova-på-vecka. Verksamheterna har också förslag på hur utrymmet kan göras mer levande framöver. Ett förslag är att i bemanna och öppna upp kafét som ligger i anslutning till atriet för att få en levande yta, vilket kan skapa trygghet om det är fler vuxna på plats. Ytterligare ett utvecklingsförslag är att skapa en gemensam reception med personal som kan lotsa vidare i lokaler och har ett värdskap för byggnaden i stort. Man ser inte att en sådan funktion nödvändigtvis behöver vara anställd av grundskoleförvaltningen eller idrotts- och föreningsförvaltningen, utan en gemensam satsning för att kunna ta tag i alla frågor och inte begränsas till vilken förvaltning man tillhör.

Ett medskick från Lundbyskolan är att våga testa idéer och skapa kontakter och relationer. Att skapa sociala mötesplatser är viktigt, men uppstår inte av sig själva utan kräver resurser i form av uppdrag till verksamheterna med budget och bemanning. Att vid nybyggnation överväga en samägd lokal inuti anläggningen skulle också kunna bidra till än mer samverkan.

Att bygga samverkanstrukturer från ett tidigt skede en framgångsfaktor

Representanterna för Lundbyskolan lyfte att en framgångsfaktor för samlokaliseringen var att man redan i ett tidigt skede skapade en struktur för samverkan. Redan innan öppnandet av Lundbyskolan våren 2024 arbetade man relationsskapande mellan funktioner såsom vaktmästare, idrottsarbetare och chefer från respektive verksamheter. Ett strategiskt- och ett operativt forum har möjliggjort ett gott samarbete mellan verksamheterna som inryms i anläggningen.

Från Lärjehallen är ett medskick är att när en verksamhet äger en lokal är det viktigt att denna part bjuder in och tar ansvar för att säkerställa att alla ges goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet. Man lyfter också att i planeringsskedet krävs mycket arbete att sätta upp gemensamma spelregler och hitta lösningar på de problem som uppstår. I detta arbete bör man gärna tänka in även mer perifera parter (till exempel föreningar).

3.3 Utblick mot andra kommuner

För att få syn på goda exempel gjordes ett utskick per mejl till landets tjugo kommuner med 100 000 eller fler invånare. Utskicket riktades till kommunala förvaltningar inom kultur, fritid och idrott eller motsvarande med frågor om deras erfarenheter av samlokalisering och samnyttjande. Nio kommuner, i huvudsak kultur-, fritids-, och/eller idrottsförvaltningar svarade på utskicket.

Frågor i utskicket

- Har ni exempel från er kommun på samlokalisering av idrotts- & kulturverksamheter eller där lokaler/ytor samnyttjas?
- Har ni exempel på uppdrag eller projekt där ni själva organiserar eller stöttar andra att organisera aktiviteter som kombinerar idrott och kultur?
- Arbetar er kommun med planering och analys av gemensamma lokalbehov för idrott & kultur?

3.3.1 Sammanfattning av goda exempel och erfarenheter

Aktivitetshus en vanlig form av samlokalisering

En vanlig form av samlokalisering, sett till kommunernas svar, är olika former av aktivitetshus. Vanligtvis är det en förvaltning som driver en verksamhetslokal med ett utbud av flera aktiviteter inom förvaltningens verksamhetsområde, under samma tak. Ett exempel där verksamheter från flera förvaltningar är samlokaliserade är *Vega skola och aktivitetshus* i Haninge kommun, som drivs av kultur- och fritidsförvaltningen. I huset finns grundskola, bibliotek, kulturskola, fritidsgård, idrottshall och blackbox under samma tak. Aktivitetshuset invigdes i augusti 2023 och fungerar som en central mötesplats för stadsdelen Vega där en ny pendeltågsstation har byggts. Kontaktperson vid kultur- och fritidsförvaltningen uppger att aktivitetshuset är ett resultat av nära samverkan i planeringsskedet, byggskedet och numera löpande verksamhet. Lokalerna är bokningsbara för föreningar, privatpersoner och företag. Kultur- och fritidsförvaltningen har också verksamhet i egen regi i huset och genomför gemensamma evenemang med föreningslivet. Ett annat exempel är en lokal i Örebro där kommunen är fastighetsägare och föreningen *Tegelbruket* ansvarar för verksamheten. Föreningen ska enligt avtal erbjuda en variation av aktiviteter som är riktade till barn och unga.

Samnyttjande av lokaler för idrott och kultur

Några kommuner arbetar med gemensamt nyttjande av lokaler för både idrott och kultur, mellan flera kommunala verksamhetsområden och mellan kommunen och civilsamhället. Exempelvis har Eskilstuna kommuns kultur- och fritidsförvaltning utrustat och anpassat en budosal för att även kunna användas för dans och cirkus vilket uppges bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande och ökad tillgänglighet för olika verksamheter.

I Halmstads kommun har teknik- och fastighetsförvaltningen ett avtal med kulturförvaltningen som nyttjar idrottshallar för öppen fritidsverksamhet för unga. Verksamheten bedrivs på tider då lokalerna ofta inte nyttjas av föreningslivet, som fredag och lördag kväll. Arbete pågår med att se över hur man att skapa utrymme för båda verksamheterna, med ett stundtals högt bokningstryck.

Flera exempel på sommarlovsaktiviteter som kombinerar idrott & kultur

Flera av kommunerna har olika typer av sommarlovsaktiviteter för barn och unga, där idrott och kultur kombineras. Ett exempel är projektet *Aktivitetsbussen* i Halmstads kommun. Under sommarloven besöker en minibuss fylld med fritidsutrustning, allt ifrån idrottsutrustning till skapande material, olika platser i kommunen för att möta barn och unga på deras hemmaplan. Vid vissa tillfällen har det gjorts särskilda insatser, exempelvis graffitimålning med en konstnär.

Det finns också exempel på när kommunerna stöttar föreningslivet som arrangerar aktiviteter som kombinerar idrott och kultur. I Umeå kommun stöttar fritids- och kulturnämnden lokala ideella föreningar bland annat genom arrangemangs- och/eller projektbidrag av olika slag, där det kan förekomma aktiviteter som kombinerar idrott och kultur. Vidare har Eskilstuna kommun ett arbete med att utveckla lågröskelverksamhet för att möjliggöra för lättillgängliga aktiviteter inom både kultur och idrott, med förhoppning om att dessa två både kan kombineras och stärka varandra. Det pågår även ett arbete med att förnya bidragen för att bättre ska stimulera föreningslivet och civilsamhället att bidra till detta.

I Helsingborg har man under 2022–2025 haft ett projekt inom *Aktivitet förebygger* (AF), ett hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt för att stärka barn och ungas hälsa, skolprestation och för att främja skolorvaru (PART, u.å.). Modellen består av tre delar; obligatorisk prova-på-aktivitet under skoltid, organiserade fritidsaktiviteter i anslutning till skoldagens slut samt riktade insatser. Projektet involverad ett flertal offentliga, ideella och privata aktörer.

Samarbeten kring lokalbehovsplaner i andra kommuner

Det finns exempel på kommuner som samarbetar kring lokalbehovsplaner mellan flera förvaltningar. I Uppsala kommun samordnas exempelvis nämndernas egna lokalbehovsplaner av en kommuncentral funktion, och kommunen har även ett pågående arbete med att samla in statistik och nyckeltal från andra kommuner och dela dessa. I Eskilstuna kommun arbetar man också aktivt med gemensam planering och analys av lokalbehov för både idrott och kultur, främst genom en gemensam lokalförsörjningsplan. Framtida utvecklingsområden som beskrivs är att fördjupa dialogen med civilsamhället och föreningslivet för att bättre fånga upp behov och perspektiv, samt utveckling av gemensamma analysverktyg och indikatorer för att följa upp nyttjandegrad. I Helsingborgs kommun har skolornas lokaler har identifierats som en resurs som kan utnyttjas bättre av andra verksamheter. För detta ändamål har man formaliserat samarbetet med avtal på ledningsnivå mellan verksamheterna.

Upplevelser av nyttor, svårigheter och utvecklingsområden

I många kommuner är ansvaret för fritid-, kultur-, och idrottsverksamheter samlat inom samma förvaltning, till skillnad från Göteborgs Stad. Även om det kommunernas organisationer skiljer sig åt finns det flera lärdomar att ta del av från utblicken mot andra kommuner. De nyttor som beskrivs med samlokalisering är exempelvis hållbarhet, kostnadseffektivitet och tillgängligheten för fler typer av verksamheter. Samverkan med föreningslivet som integrerar rörelse, dans och musik har i vissa fall visat goda resultat i att nå målgrupper som annars är svåra att engagera. En kommun pekar på att samlokalisering kan skapa nya mötesplatser och öka deltagandet, men kräver tydlig ansvarsfördelning och gemensam planering.

Utmaningar är att samordna olika verksamheters behov och tidsperspektiv vid gemensamma satsningar, tekniska och praktiska anpassningarna för att ställa om mellan verksamheter med olika typer av behov, samt att det kan uppstå konkurrens om tider och ytor när trycket är högt. Några utvecklingsområden är ett nära samarbete redan i planeringsskedet för att utveckla mer flexibla och multifunktionella lokaler, förbättra samordningen mellan verksamheter och att stärka dialogen med användare för att säkerställa att lokalerna möter både praktiska och kvalitativa behov.

4 Resultat del 2: Lokalbehovsplaner

För att undersöka hur förvaltningarna kan öka samlokalisering genom sitt arbete med lokalbehovsplaner träffades kulturförvaltningens fastighetsstrateg samt utvecklingsledare stadsutveckling från idrotts- och föreningsförvaltningen. Båda förvaltningarna tar fram lokalbehovsplaner för sina verksamhetslokaler årligen, även om kravet är minst en gång per mandatperiod.

På grund av respektive förvaltnings förutsättningar är det mest troligt att kulturförvaltningens funktioner inryms i en anläggning som idrotts- och föreningsförvaltningen planerar att bygga. Detta kan åstadkommas antingen genom att idrotts- och föreningsförvaltningen planerar en ny byggnad med mindre anpassningar för att förenkla en eventuell framtida inrymning av en kulturverksamhet. Alternativt att byggnaden planeras med specifika rumsligheter dedikerat till kulturverksamheter. Det senare alternativet kräver ett större åtagande från båda parter.

Genom en större förståelse för varandras förutsättningar och behov, ökar möjligheten att hitta nya samlokaliseringsmöjligheter vid möten om lokalbehovsplaner. Även om varje samlokalisering är unik, så finns det några parametrar som är vanligt förekommande.

4.1 Generellt behov från kulturförvaltningen

✓ **Läge i staden**

Kulturförvaltningens funktioner behöver ligga vid platser där många människor rör sig. Det finns ”vita fläckar” på kartan där det idag saknas kulturfunktioner.

✓ **Läge & kontext i byggnaden**

Det kan finnas ett mentalt och fysiskt hinder för besökare att hitta till mindre inrymda verksamheter. Det är därför viktigt att den inrymda verksamheten inte göms undan i byggnaden utan är lättillgänglig och synlig. Det kan vara lämpligt att placera den inrymda verksamheten nära sociala ytor som café.

✓ **Ytbehov**

Ytbehovet varierar beroende på funktion. En servicestation vid en öppen yta behöver bara några enstaka kvadratmeter. Ett mindre profilbibliotek kräver mellan 150–250 kvm. Ett ordinarie bibliotek kräver 400 + kvm.

4.2 Generell potential i anläggningar som idrotts- och föreningsförvaltningen planerar

✓ Läge i staden

Nya idrottsanläggningar planeras i en variation av lägen och i många av stadens delar.

✓ Ytor i byggnaden

Idrottsanläggningar planeras ofta med väl tilltagna entréutrymmen. I dessa utrymmen är det lätt att placera, både tillfälligt och permanent, mindre ytkrävande kulturfunktioner. En mindre mängd nya anläggningar får större oprogrammerade ytor, dessa kan vara lämpliga för kulturfunktioner. Det blir allt vanligare att idrottsanläggningar får rum som benämns som aktivitetssal (är minst 100 kvm), vilket är en del i att möta de behov vi tror föreningslivet kommer ha i framtiden. Ibland har dessa rum initialt ingen mottagare inom föreningslivet och då skulle det kunna vara ett rum som hyrs ut till en kulturverksamhet. För dessa skulle man kunna titta på möjligheten för uthyrning på allt ifrån timmar till årsvisa uthyrningar.

✓ Typ av anläggningar

Vissa typer av anläggningar genererar större besöksströmmar än andra och kan därmed nå fler människor. Exempel på detta är simhallar, ishallar och idrottshallar med många läktarplatser. Anläggningarnas verksamheter är sådana att människor tenderar att spendera flera timmar i dem och det är inte ovanligt att många av besökarna är personer som väntar (på barn som tränar, matcher eller tävlingar).

✓ Aktiva bottenvåningar

I planarbeten krävs ofta aktiva bottenvåningar, något som kan vara svårt att åstadkomma då idrottsanläggningarna ofta är stora och har relativt få funktioner som kan bidra visuellt och funktionellt till detta. Att inrymma en kulturfunktion kan vara ett sätt att bidra till aktiva bottenvåningar.

4.3 Samverkan kring lokalbehovsplaner

Med utgångspunkt i generella behov för kulturförvaltningens funktioner och generell potential i nya anläggningar som planeras av idrott och föreningsförvaltningen, planeras en årlig avstämning mellan förvaltningarna i samband med framtagande av lokalbehovsplaner. Båda förvaltningarna har de senaste åren tagit fram lokalbehovsplaner årligen och ser det som lämpligt med avstämning en gång om året, förslagsvis i maj när förvaltningarna har tagit fram utkast/underlag. Även om en av förvaltningarna väljer att inte ta fram en lokalbehovsplan ett år, bör den andra förvaltningen initiera en avstämning i maj.

5 Resultat del 3: Möjliga pilotprojekt

En tredje del av uppdraget har fokuserat på att identifiera möjliga pilotprojekt. Målet har varit att gemensamt mellan idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen identifiera ytor lämpliga för samlokaliseringsprojekt.

5.1 Dialogmöte om möjliga pilotprojekt

Under uppdragets genomförande har arbetsgruppen löpande diskuterat möjliga ytor för samlokalisering inom befintligt bestånd. För att samla upp förslag och former för fortsatt samarbete träffades representanter från idrotts- och föreningsförvaltningens avdelning anläggning och kulturförvaltningens verksamhet inom bibliotek och kulturhus. Deltagare från idrotts- och föreningsförvaltningen var verksamhetsutvecklare bad och friskvård, utvecklingsledare avdelningsstöd samt uppdragsledare från utveckling & styrning. Från kulturförvaltningen deltog enhetschef för fastighet, säkerhet och utveckling, enhetschef för biblioteken i Torslanda och Biskopsgården, samt verksamhetsutvecklare digitala verktyg & logistik.

Vid mötet fick förvaltningarna kännedom om varandras verksamheter och uppdrag. Bland annat informerade kulturförvaltningens representanter om deras arbete för en sömlös verksamhet där man vill uppnå ökad tillgänglighet för invånare till utbudet inom bibliotek och kulturhus genom att erbjuda många olika alternativ, från självservicestationer för att utlåning av böcker, till områdesbibliotek och stadsbiblioteket med ett brett utbud av aktiviteter. Man informerade också om arbetet riktat mot socioekonomiskt utsatta områden med insatser som ökade öppettider, samverkansgrupper och målgruppsarbete.

Idrotts- och föreningsförvaltningens representanter berättade om att förvaltningen finns representerad i så gott som alla delar av staden med ett varierat utbud av anläggningar, bland annat fyra motionscentraler. Verksamhet i förvaltningens regi innefattar uppsökande arbete, löpande inom grunduppdraget men också i form av särskilda satsningar som i projektet She Moves.

Förvaltningarna delar bilden av att det finns många möjligheter till att utöka samarbetet kring anläggningar och verksamheter. Att högre utsträckning nyttja våra ytor gemensamt kan skapa fler sociala mötesplatser såväl som ett bredare utbud av aktiviteter och ökat delaktighet. En risk som båda förvaltningarna ser är att projekten blir kortsiktiga. Valet av ytor och aktiviteter för pilotprojekt har därför utgått från förvaltningarnas rådigheter över verksamheterna och möjlighet att genomföra projekten i närtid. Genom att testa nya former för samlokalisering i ett fåtal utvalda projekt i liten skala, finns möjlighet att utvärdera dessa initiativ och utöka kring de delar som varit framgångsrika. Som tidigare konstaterats, är det på grund av respektive förvaltnings förutsättningar mest troligt att kulturförvaltningens funktioner inryms i en anläggning inom idrotts- och föreningsförvaltningens bestånd. Det är också fallet med de möjliga pilotprojekt som har identifierats.

5.1.1 Pop up-yta med aktiviteter vid Hedens bollplansområde

Ytorna genomgår just nu en ny- och ombyggnation och att utöka med aktiviteter i området passar väl in i utvecklingen av platsen. Vid evenemang och matcher är det särskilt stora flöden av människor vid platsen. Att erbjuda tillfälliga kulturaktiviteter såsom prova-på aktiviteter och högläsning kan göra att fler upptäcker nya aktiviteter och kan skapa mervärde för syskon, föräldrar och andra viktiga vuxna i väntan mellan att vara matchpublik vid cuper och turneringar.

5.1.2 Kulturaktiviteter i anslutning till servicestationen i Kärra simhall

Vid servicestationen kan man idag hämta ut och lämna sina lånade böcker vilket gör att det finns en väg in och ett etablerat samarbete mellan kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen på platsen. Genom att nyttja platsen till att kulturförvaltningen kan genomföra aktiviteter i överenskommelse med idrotts- och föreningsförvaltningen kan ytan potentiellt bli mer av en social mötesplats för människor i området.

5.1.3 Uppsökande biblioteksverksamhet vid Lundbybadet sommartid

Kulturförvaltningen har tidigare haft liknande initiativ som varit lyckade, exempelvis ett strandbibliotek i Sillvik. Att besöka Lundbybadets utebad, exempelvis med kulturförvaltningens bokcyklar, under sommaren är en relativt enkel insats som kan skapa mervärde för besökare.

5.1.4 Ytterligare potentiella pilotprojekt

Ytterligare potentiella ytor för samnyttjande och samlokalisering som identifierats är Kviberg Parks is- och sporthall där det finns ytor som nyttjas i begränsad utsträckning idag. Arbetsgruppen har också diskuterat möjligheten att i samverkan med skolbiblioteket vid Lundbyskolan genomföra tillfälliga aktiviteter riktat mot unga i området. Genomförande av dessa avvaktas i nuläget men kan komma att initieras längre fram i tid.

Som ett tillägg till ovan projekt ser förvaltningarna också behovet av att i högre utsträckning synliggöra utbudet inom respektive verksamhet i respektive anläggningar. Förvaltningarna kommer därav se över möjligheterna att informera om varandras verksamheter i större utsträckning, genom exempelvis anslag och digitala skärmar.

6 Analys och slutsatser

Det här uppdraget har dels fokuserat på att samla in kunskap och erfarenheter från befintliga samlokaliseringsinitiativ, dels handlat om att hitta gemensamma nämnare i kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningens verksamheter och lokalbehov. Uppdraget har fokuserat på samlokalisering vid såväl planering och tillskapande av framtida lokaler och som utveckling och anpassning av befintliga lokaler. Uppdraget har funnit flera svar på frågeställningen *Hur kan vi öka samlokalisering av idrotts- och kulturverksamheter samtidigt som vi förhåller oss till stadens befintliga processer och vad som är praktiskt möjligt?* Följande stycken sammanfattar de viktigaste slutsatserna.

6.1 Förståelse för varandras förutsättningar och behov möjliggör matchning av lokalbehov

En slutsats är att förståelse för varandras förutsättningar och behov ökar möjligheterna till samlokalisering. Inom detta uppdrag har samarbetet mellan idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen primärt kommit att fokusera på lokaler och verksamheter som förvaltningarna själva har rådighet över. Det gäller särskilt de möjliga pilotprojekt som har identifierats i uppdraget, där fokus legat på projektens genomförbarhet och förvaltningarnas egen rådighet i projekten. En styrka i uppdraget har varit möjligheterna som kommer med att idrotts- och föreningsförvaltningen ansvarar för att planera, tillskapa och utveckla egna anläggningar och har rådighet över att ingå överenskommelser om upplåtelse med kulturförvaltningen.

Inom ramen för uppdraget har det funnits begränsade möjligheter att matcha större behov hos kulturförvaltningens biblioteksverksamhet. Den gemensamma bedömningen är dock att småskaliga samlokaliseringsprojekt inom befintliga anläggningar, i kombination med samverkan kring lokalbehovsplaner, på sikt ökar möjligheterna till matchning av större behov i framtiden.

Att träffas årligen inom förvaltningarnas lokalbehovsprocesser ökar möjligheterna att kunna upptäcka potentiella matchningar framöver vid planering och tillskapande av lokaler på kortare och längre sikt. Ett område för vidareutveckling av samverkan mellan förvaltningarna är att systematiskt kartlägga platser med avsaknad av serviceutbud inom bibliotek och kulturhus i förhållande till idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningsbestånd för att undersöka potentiella matchningar.

6.2 Fokus på gemensamma målgrupper

En annan slutsats är att ett fokus på gemensamma målgrupper kan främja samlokaliseringen mellan förvaltningarna. Genom uppdraget har idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen fått syn på hur vi kan ta draghjälp av varandra för att nå ut med våra verksamheter till fler användare. Biblioteket

utgör offentliga tillgängliga rum som alla har möjlighet att besöka oavsett bakgrund och resurser (Jämlikhetsrapporten, 2023). Genom att öka samverkan mellan kultur- och idrottsverksamheter i staden med fler samlokaliserade anläggningar och ökat samnyttjande har vi inte bara möjlighet att bredda det utbud som finns att tillgå i närområdet, utan dessutom locka nya grupper av besökare. I förlängningen kan detta skapa mer jämlika förutsättningar för deltagande och delaktighet.

Kulturförvaltningens besöksverksamhet vid biblioteken bygger i stor utsträckning på att locka allmänheten till platsen, medan användare av idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningar mer ofta kommer till förbokade aktiviteter i anläggningarna. Samtidigt pågår ett stort arbete inom båda förvaltningarna om att nå vissa prioriterade grupper genom att göra anläggningarna och verksamheterna mer tillgängliga. Till detta kommer att det blir alltmer vanligt att nya idrottsanläggningar byggs med större oprogrammerade ytor och aktivitetssalar och att aktiva bottenvåningar kravställs i planarbeten. I förlängningen är det positivt om vi kan hjälpa varandra utifrån det större gemensamma uppdraget som att skapa trygga och levande stadsmiljöer.

Erfarenheterna från befintliga samlokaliseringsprojekt pekar på vikten av att involvera användare vid utformning av verksamheter och lokaler. Ett område för vidareutveckling är därmed att stärka användardialogen vid planeringen av samlokaliserade lokaler för öka förutsättningarna för att insatsen ska bidra till ökat välmående och ökad delaktighet för målgrupperna.

6.3 Styrning och arbetssätt som möjliggör

En ytterligare slutsats är att styrning och arbetssätt som utgår från såväl stadens som enskilda förvaltningars ekonomiska och organisatoriska förutsättningar är avgörande för ökad samlokalisering. Det finns många nyttor med samlokalisering och samnyttjande mellan idrotts- och kulturverksamheter och en tydlig önskan att samlokaliseringen ska öka, genom befintliga krav i stadens riktlinje för inriktning för samnyttjan och samlokalisering om att stadens aktörer alltid ska beakta möjligheterna till samlokalisering och samnyttjande vid planering, tillskapande och anpassning av kommunala verksamhetslokaler.

Vissa svårigheter som samlokalisering kan medföra leder dock till att projekten inte alltid medför de nyttor som är tilltänkta. Ekonomiska risker och kostnadsfördelning är exempel på utmaningar uppstår när ytor inom en planerad byggnad dedikeras till olika verksamheter och förvaltningar när en anläggning planeras. I praktiken visar det sig ofta vara svårt att fördela risker och kostnader mellan förvaltningarna. Även om fördelning av kostnader har mindre betydelse för staden som helhet, blir insatsen hög för enskilda förvaltningar i samlokaliseringsprojekt. Kulturförvaltningen har tidigare pekat på denna problematik i nämndens lokalbehovsplan för 2025.

För en lyckad samlokalisering är det viktigt att den aktör som samordnar ett en planerad samlokalisering involverar berörda parter redan i planeringsskedet för att definiera det gemensamma uppdraget, målgrupp, villkor och samarbetsstrukturer. Ett område för vidareutveckling är att se över hur styrning

kan stärkas för att underlätta att samlokalisering ska fungera i praktiken. Det är viktigt att styrningen är lyhörd för förvaltningarnas olika incitament att samlokalisera verksamheter. Stadengemensamt stöd, riktlinjer och mallar för överenskommelser kan vara ett sätt att underlätta samlokaliseringsprojekt.

Även vid samlokaliseringsprojekt där insatsen är lägre för den enskilda förvaltningen behöver man räkna med de resurser som själva samlokaliseringen innebär. Fördelarna med de pilotprojekt som föreslås inom detta uppdrag är att de kan genomföras utifrån befintlig bemanning. Vid nya samlokaliseringsprojekt är det dock viktigt att planera för bemanning av gemensamma ytor och andra ökade resurser som samlokaliseringen kan medföra.

6.4 Breddad samverkan

Som tidigare konstaterats har detta uppdrag varit avgränsat gentemot andra nämnders näraliggande uppdrag, exempelvis grundskolenämndens uppdrag kring kulturskola och skolbibliotek och socialnämndernas fritidsverksamhet. Att bredda erfarenheterna från detta uppdrag till samverkan med övriga nämnder med angränsande uppdrag är därmed ett område för vidareutveckling.

Vidare har uppdraget, utifrån skillnader mellan förvaltningarnas rådighet över sina verksamhetslokaler, främst funnit möjligheter till samlokalisering genom att inrymma fler kulturfunktioner i idrotts- och föreningsförvaltningens anläggningar snarare än att inrymma idrottsfunktioner i anläggningar för kultur. Ett ytterligare område för vidareutveckling är därför att stärka arbetet för att integrera fler funktioner och verksamheter som främjar rörelse och motion i kultur- och fritidsanläggningar. För att det ska vara möjligt krävs en breddad samverkan som inkluderar förvaltningar och bolag som utgör fastighetsägare. Den ökade kunskap och förståelse för varandras behov som detta uppdrag har gett, bedöms kunna öka chanserna att även främja idrott och fysisk aktivitet även vid utformning av verksamhetslokaler med andra huvudsyften.

Ambitionen är att erfarenheterna från detta uppdrag blir en motor i fortsatt arbete för att öka samlokalisering av idrott och kultur inom ramen för stadens styrning. Detta genom ökad förståelse för varandras förutsättningar och behov, fokus på gemensamma målgrupper, samt genom fortsatt utveckling av styrning och arbetssätt som underlättar samlokalisering. Utifrån fokuset på nyttor inom den sociala hållbarhetsdimensionen kan utökad samverkan ta avstamp i uppdraget som återfinns i flera berörda nämnders reglementen att ”utifrån sitt verksamhetsansvar vara en aktiv part när det gäller insatser inom kommungemensamma frågor som trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen samt samverkan med civilsamhället” samt att ”i sin organisation skapa förutsättningar för samverkan på stadsområdesnivå med andra verksamheter i staden”.

7 Referenser

Styrande dokument

- Göteborgs Stads idrottsprogram 2023–2030. [Idrottspolitiskt program 2023](#).
- Göteborgs Stads kulturprogram. [Göteborgs Stads kulturprogram](#)
- Göteborgs Stads plan för kulturprogrammet 2023–2026. [Göteborgs Stads plan för kulturprogrammet 2023–2026](#)
- Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030. [Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030](#)
- Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler. [Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler](#)
- Idrotts- och föreningsnämndens lokalbehovsplan. [Idrotts- och föreningsnämndens lokalbehovsplan 2025](#)
- Kulturnämndens lokalbehovsplan. [11 Kulturnämndens lokalbehovsplan 2025.pdf](#)
- Reglemente för Göteborgs Stads idrotts- och föreningsnämnd. [Reglemente för Göteborgs Stads idrotts-och föreningsnämnd](#)
- Reglemente för Göteborgs Stads kulturnämnd. [Reglemente för Göteborgs Stads kulturnämnd](#)

Andra publikationer

- Folkhälsomyndigheten. (2024). *Kulturens betydelse för hälsa och välbefinnande – En sammanfattning av en kartläggande litteraturöversikt*.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/k/kulturens-betydelse-for-halsa-och-valbefinnande>
- Folkhälsomyndigheten. (2025a). *Folkhälsopolitikens mål, ramverk och genomförande*.
- Folkhälsomyndigheten. (2025b). *Samhällsekonomiska kostnader kopplat till stillasittande och otillräcklig fysisk aktivitet*.
- Göteborgs Stad. (2023). *Jämlikhetsrapporten. Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborgs Stad*.
- Göteborgs Stad. (2025). *Barn och ungas fritidsvanor*.
- Idrotts- och föreningsförvaltningen. (2025). *Omvärldsanalys 2025*.
- MUCF. (2023). *En fördjupad bild av ungas fritid* (UNG IDAG 2023:2).
- PART (Preventivt arbete tillsammans). (u.å.) Aktivitet förebygger. [PART | partinfo.se](#)
- Söderholm, J., Takala, Anna-Stina, & Gunnarsson Lorentzen, David. (2024). Biblioteksbesök och förtroende: Vilken roll spelar språk, kön och en politiserad biblioteksdebatt? I *Inferno* (Vol. 2024). Andersson, Ulrika, Rönnerstrand, Björn & Carlander, Anders (Red.) SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Wallin, B., Gunnarsson Lorentzen, David, & Takala, Anna-Stina. (2025). För vem är biblioteken viktiga? I *I rörelse*. SOM-institutet vid Göteborgs universitet. (Original work published I Björn Rönnerstrand, Anders Carlander, Patrik Öhberg & Annika Bergström (Red.))

Idrotts- och föreningsförvaltningen

Telefon: 031-368 20 00

E-post: idrottoforening@ioff.goteborg.se

